

Bruxelles, 25.3.2021
SWD(2021) 65 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
CONSULTAREA PĂRȚILOR INTERESATE - RAPORT DE SINTEZĂ

care însoțește documentul

Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor

privind un plan de acțiune pentru dezvoltarea producției ecologice

{COM(2021) 141 final}

INTRODUCERE

Prezentul document de lucru al serviciilor Comisiei prezintă o sinteză a activităților de consultare legate de planul de acțiune pentru dezvoltarea producției ecologice prevăzut în strategia de consultare a inițiativei, în special a consultării privind foaia de parcurs, a consultării publice deschise și a observațiilor suplimentare ale părților interesate. Referitor la cele din urmă, părțile interesate au fost invitate de mai multe ori să prezinte documente de poziție și documente suplimentare și au făcut acest lucru și în mod direct, nu numai în legătură cu foaia de parcurs sau cu consultarea publică deschisă.

Consultarea privind foaia de parcurs s-a derulat între 4 septembrie și 23 octombrie 2020, iar consultarea publică deschisă s-a desfășurat între 4 septembrie și 27 noiembrie 2020, prin intermediul site-ului Comisiei Europene, în toate limbile oficiale ale UE. Consultările au avut drept obiectiv colectarea de informații și de reacții din partea cetățenilor UE și a părților interesate relevante (autorități publice, întreprinderi și asociațiile lor, ONG-uri, instituții de cercetare sau academice) utilizate drept contribuții pentru finalizarea planului de acțiune.

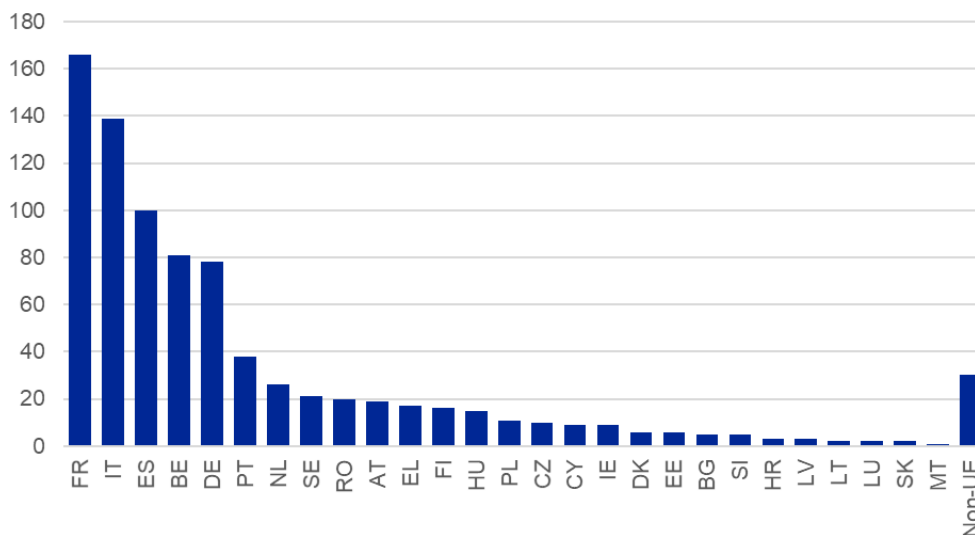
De asemenea, s-au desfășurat activități de consultare specifice cu autoritățile competente ale statelor membre ale UE responsabile pentru producția ecologică (în cadrul diferitelor reuniuni ale Comitetului pentru producția ecologică); cu organizații patronale și profesionale care desfășoară activități la nivelul UE în sectorul producției ecologice (producători, distribuitori cu amănuntul, prelucrători); cu cetățeni și asociații de consumatori din UE și cu organizații ale societății civile care desfășoară activități la nivelul UE în domeniul agriculturii ecologice (de exemplu, reuniunea grupului de dialog civil) și cu câteva țări din afara UE.

REZUMAT AL RĂSPUNSURILOR

S-au primit în total 124 de răspunsuri în urma consultării privind foaia de parcurs. Cele mai multe contribuții la consultarea respectivă au fost din partea cetățenilor UE, care au reprezentat 33 % din numărul total de respondenți (41 de răspunsuri), urmați de asociațiile de întreprinderi (23 % – 28 de răspunsuri) și de organizațiile patronale (19 % – 23 de răspunsuri). ONG-urile au trimis 16 răspunsuri (13 %), autoritățile publice au trimis 3 răspunsuri (2 %), instituțiile academice/de cercetare și sindicatele au participat cu 2 răspunsuri fiecare (2 %) și 1 răspuns a fost din partea unui cetățean din afara UE. Ceilalți 6 % (8 răspunsuri) dintre respondenți s-au identificat prin opțiunea „Altele”.

Consultarea publică deschisă a atras 841 de răspunsuri, dintre care unul a fost înregistrat de două ori. Prin urmare, s-au luat în calcul 840 de răspunsuri pentru evaluarea răspunsurilor primite în urma consultării.

Figura 1. Numărul de respondenți la consultarea publică în funcție de țara de origine

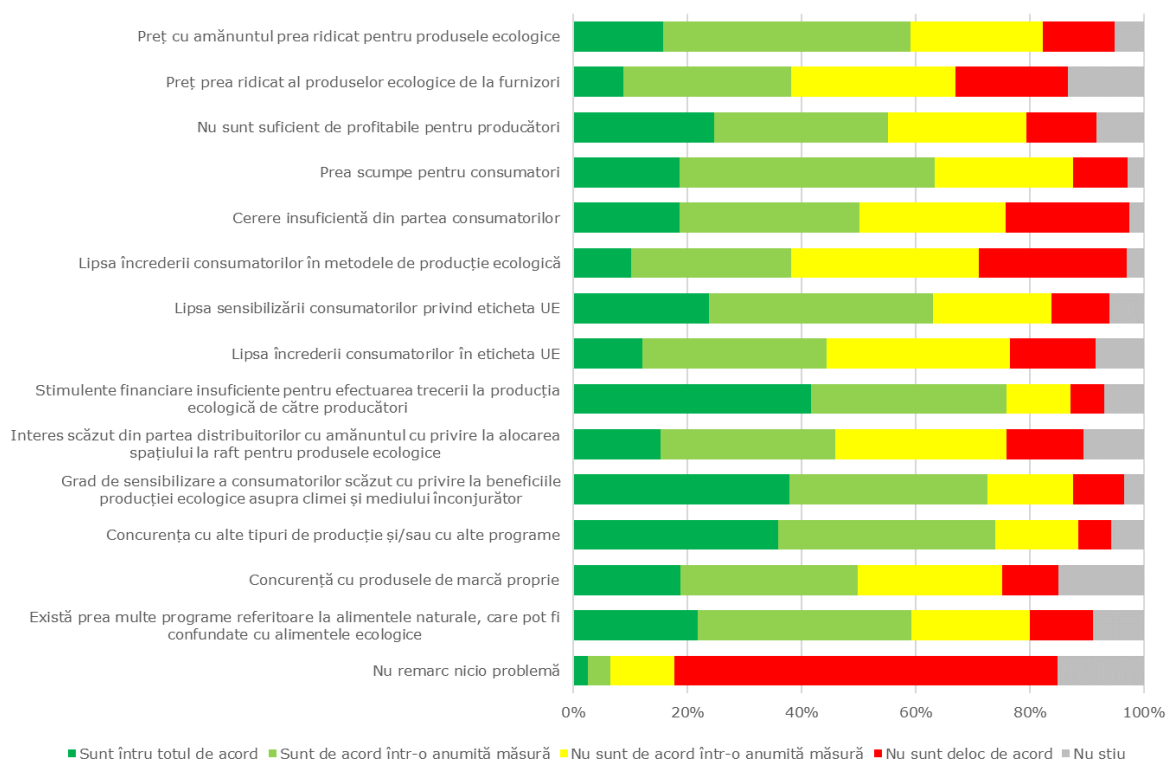
Cele mai multe contribuții la consultarea respectivă au fost din partea cetățenilor UE, care au reprezentat 52 % din numărul total de respondenți (437 de răspunsuri), urmați de organizațiile patronale (16 % – 133 de răspunsuri) și de asociațiile de întreprinderi (8 % – 69 de răspunsuri). ONG-urile au trimis 51 de răspunsuri. Instituțiile academice/de cercetare au reprezentat 4 % (36 de răspunsuri) din numărul total de respondenți, iar autoritățile publice au reprezentat un procent aproape identic, cu 33 de răspunsuri. 1 % dintre răspunsuri au fost din partea organizațiilor de mediu (9 răspunsuri), a cetățenilor din afara UE (9 răspunsuri) și a sindicatelor (5 răspunsuri). Două asociații de consumatori au trimis răspunsuri. Ceilalți 7 % (56 de răspunsuri) dintre respondenți s-au identificat prin opțiunea „Altele”.

În plus, s-au păstrat pentru analiză 87 de documente anexate la consultarea publică, 16 documente anexate la foaia de parcurs și 7 observații suplimentare, în total 110 documente.

REZULTATELE ÎNTREBĂRILOR ÎNCHISE ȘI DESCHISE ALE CONSULTĂRII PUBLICE

Mai mult de trei sferturi dintre respondenți (78 %) au recunoscut existența unor obstacole în calea producției și consumului unei cantități mai mari de alimente ecologice în UE (suma respondenților care au selectat „Nu sunt deloc de acord” sau „Nu sunt de acord într-o anumită măsură” pentru opțiunea „Nu remarc nicio problemă”). Obstacolele considerate cele mai importante (suma răspunsurilor „Sunt într-un total de acord” și „Sunt de acord într-o anumită măsură”) au fost „Stimulente financiare insuficiente pentru efectuarea trecerii la producția ecologică de către producători” (76 %), urmat de „Concurența cu alte tipuri de producție și/sau cu alte programe” (74 %) și „Grad de sensibilizare a consumatorilor scăzut cu privire la beneficiile producției ecologice asupra climei și mediului înconjurător” (73 %).

Figura 2. Obstacole în calea producției și consumului unei cantități mai mari de alimente ecologice în UE în prezent

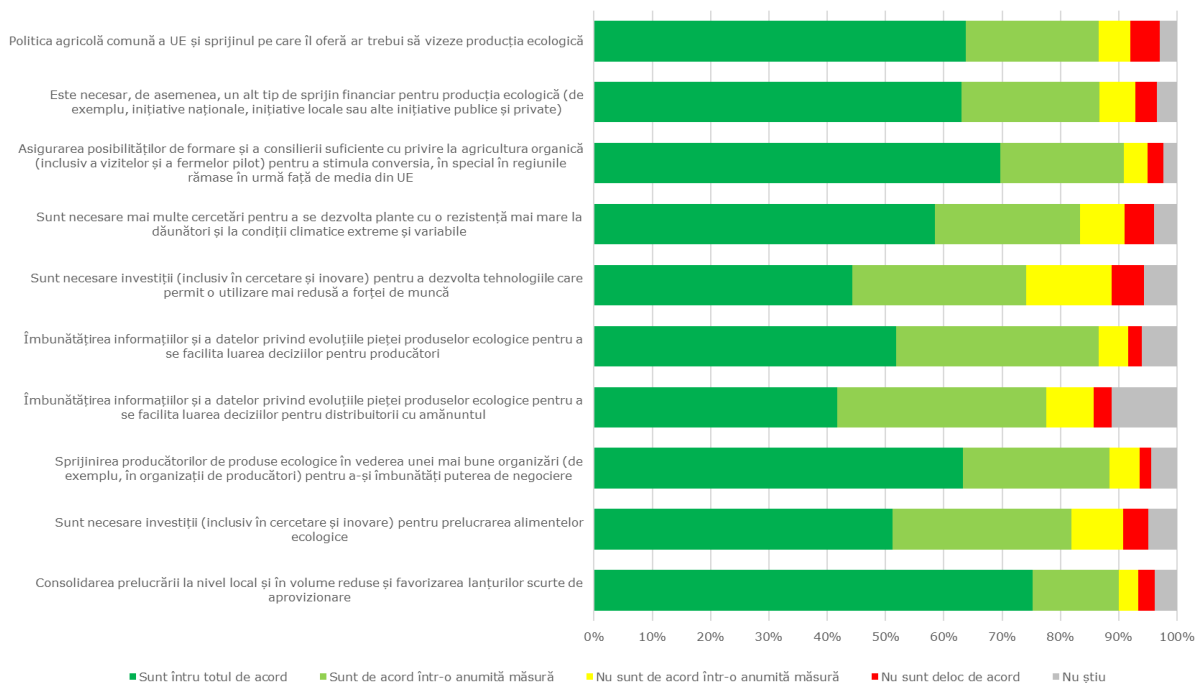

Majoritatea respondenților (63 %) au considerat că alimentele ecologice sunt prea scumpe pentru consumatori și au raportat o lipsă a sensibilizării consumatorilor privind eticheta UE (63 %) și existența prea multor programe referitoare la alimentele naturale, care pot fi

confundate cu alimentele ecologice (59 %). Atunci când au fost întrebați ce alte obstacole mai există în calea producției și consumului unei cantități mai mari de alimente ecologice în UE, respondenții au identificat prețul produselor convenționale ca fiind principalul obstacol (43 de menționări). De asemenea, lipsa încrederii în eticheta ecologică a UE și lipsa de informații cu privire la beneficiile agriculturii ecologice asupra sănătății și asupra mediului înconjurător au fost identificate ca fiind obstacole de către 12 și 11 respondenți.

În ceea ce privește impactul crizei COVID-19 asupra sistemului alimentar și asupra producției și consumului de alimente ecologice, o mare majoritate a respondenților (85 %) au considerat că „respectiva criză a scos la iveală dependența noastră de agricultura ecologică de sezon”. Majoritatea respondenților (59 %) au considerat că respectiva criză a „consolidat agricultura ecologică și rolul acesteia în aprovizionarea cu alimente a UE”. Criza a „accelerat schimbările structurale ale consumului de alimente în favoarea agriculturii ecologice” pentru 53 % dintre participanți. 51 % dintre respondenți consideră că se va menține cererea mai mare de produse ecologice și după încheierea crizei COVID-19.

Figura 3. Măsuri importante pentru stimularea producției de alimente ecologice

Per total, a existat un grad ridicat de consens în ceea ce privește cele nouă acțiuni propuse cu scopul dezvoltării sectorului producției ecologice în UE (de la 57 % la 91 %). S-a constatat un consens larg (91 % dintre răspunsuri) privind sporirea gradului de sensibilizare cu privire la beneficiile agriculturii ecologice asupra mediului înconjurător și asupra climei. Nivelul de susținere a fost peste 80 % pentru patru acțiuni: (i) programe pentru școli cu scopul promovării unui regim alimentar sănătos (83 %), (ii) produse ecologice în birourile deschise/individuale și în cantine (83 %), (iii) creșterea vizibilității și a gamei de produse ecologice furnizate de distribuitorii cu amănuntul (83 %) și (iv) mai multe achiziții publice de produse ecologice (81 %). Două acțiuni legate de promovare au fost susținute de mai mult de trei sferturi dintre respondenți: campaniile de informare cu privire la logoul ecologic al UE (78 %) și campaniile de promovare specifice privind produsele agricole și produsele ecologice (77 %). 76 % dintre participanți consideră că ar trebui să se îmbunătățească competitivitatea prețurilor produselor ecologice. În ultimul rând, 57 % dintre respondenți au indicat că logoul ecologic al UE nu este recunoscut suficient. Atunci când au fost întrebați ce alte acțiuni pot contribui la dezvoltarea sectorului producției ecologice în UE, respondenții au menționat, în primul rând, nevoia de a informa mai bine consumatorii (47 de menționări), mai ales cu

privire la beneficiile agriculturii ecologice asupra sănătății (12) și cu privire la beneficiile sociale ale acesteia (9). Nevoia de a se transmite informații cu privire la costurile reale (ținându-se cont de factorii externi) ale agriculturii convenționale și de a le aplica a fost, de asemenea, o acțiune menționată în mod recurent (37), iar achizițiile publice au fost identificate ca fiind un factor cu un impact pozitiv asupra creșterii cererii de produse ecologice (27 de menționări).

A existat un grad ridicat de consens în ceea ce privește cele șapte acțiuni propuse cu scopul de a se spori încrederea consumatorilor în sectorul producției ecologice în UE (de la 70 % la 92 %). S-a constatat un consens larg (91 % dintre răspunsuri) cu privire la faptul că informațiile referitoare la producătorii de produse ecologice ar trebui să fie transparente și disponibile pentru consumatori și la faptul că sunt necesare măsuri care să îi ajute pe consumatori să distingă în mod clar logoul ecologic UE de celelalte sisteme de mediu/de calitate. Pentru 88 % dintre respondenți, ar trebui să fie mai ușor să se identifice originea produselor ecologice, iar 84 % dintre respondenți consideră că ar trebui să se depună mai mult efort pentru combaterea fraudei în sectorul producției ecologice. De asemenea, este necesar să se analizeze în continuare cauzele lipsei de încredere a consumatorilor (86 %) și să se depună mai mult efort pentru combaterea fraudei în sectorul producției ecologice (84 %). În ultimul rând, respondenții au afirmat că ar trebui să se controleze respectarea normelor privind producția ecologică într-un mod mai eficient de către autoritățile publice (77 %) și că ar trebui să se utilizeze mai frecvent tehnologiile informației pentru a se îmbunătăți trasabilitatea produselor ecologice (70 %). Atunci când au fost întrebați ce alte acțiuni importante pot spori încrederea consumatorilor în sectorul producției ecologice în UE, respondenții au identificat nevoia de a se asigura mai multă transparență și de a se depune mai multe eforturi pentru combaterea fraudei, mai ales în țările terțe, ca fiind cele mai importante acțiuni (35 de menționări). De asemenea, s-au menționat informarea consumatorilor (23) și îmbinarea etichetei ecologice a UE cu o etichetă locală/de origine (18). Respondenții au avut răspunsuri mai diferite în legătură cu nevoia de a se efectua mai multe controale: 21 dintre ei au menționat că se efectuează deja suficiente controale, pe când 10 dintre ei au menționat necesitatea creșterii numărului de controale.

Ca în cazul întrebării anterioare, s-a constatat un consens larg în favoarea acțiunilor propuse pentru stimularea producției de produse ecologice (de la 74 % la 91 % dintre răspunsuri). Majoritatea respondenților au fost de acord cu faptul că, pentru a se stimula conversia de la agricultura convențională la cea ecologică, este importantă asigurarea posibilităților de formare și a consilierii suficiente (91 %) și că este necesar să se consolideze prelucrarea la nivel local și în volume reduse și să se favorizeze lanțurile scurte de aprovizionare (90 %). Respondenții au recunoscut necesitatea sprijinului acordat producătorilor de produse ecologice în vederea unei mai bune organizări (de exemplu, în organizații de producători), pentru a-și îmbunătăți puterea de negociere în lanțul de aprovizionare (88 %). De asemenea, este necesară îmbunătățirea informațiilor și a datelor privind evoluțiile pieței produselor ecologice pentru a se facilita luarea deciziilor pentru producători (87 %). Respondenții au convenit asupra faptului că producția ecologică ar trebui să beneficieze de sprijin financiar, inclusiv din politica agricolă comună.

Referitor la întrebarea cu privire la sectorul producției animaliere ecologice, respondenții au convenit asupra faptului că „Producătorii ar trebui să fie ajutați să găsească hrană pentru animale ecologică corespunzătoare pentru alimentația animalelor” (86 %) și că „Sunt necesare mai multe cercetări pentru a se identifica și a se dezvolta cele mai bune practici în materie de metode de hrănire potrivite pentru hrana pentru animale ecologică și ingrediente alternative pentru hrănirea animalelor” (82 %). A existat un grad similar de consens în cazul opiniei potrivit căreia „Producția animalieră ecologică ar trebui să beneficieze de un sprijin specific” (82 %), urmată de afirmația „Ar trebui ca acvacultura să beneficieze de sprijin pentru a se

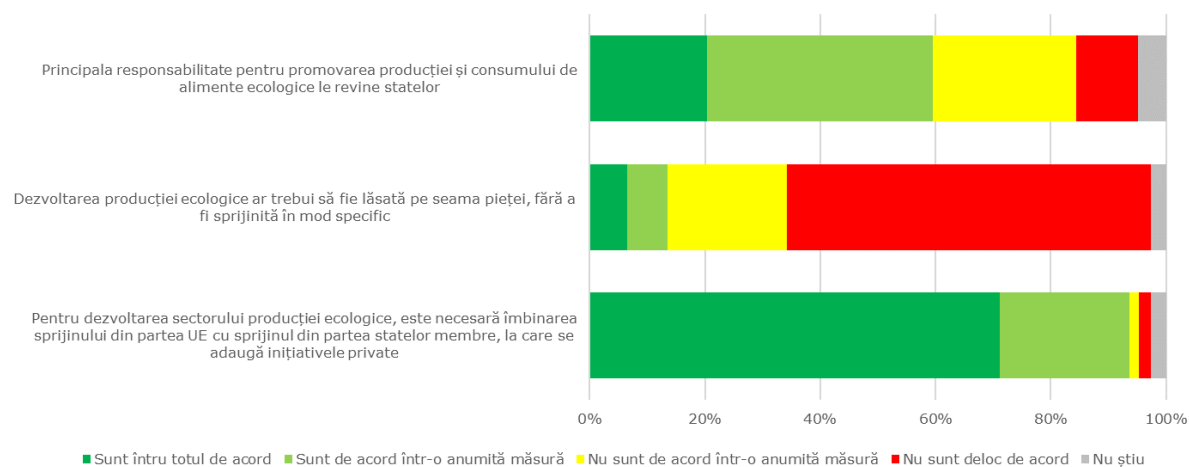
dobândi mai multe cunoștințe legate de metodele de ameliorare și de hrănire, inclusiv prin intermediul cercetărilor” (78 %).

Referitor la întrebarea cu privire la avantajele de mediu principale ale producției ecologice, respondenții au identificat efectele benefice ale producției ecologice asupra biodiversității (92 %), asupra protecției calității solului (88 %) și a calității apei (84 %). Pentru 83 % dintre respondenți, producția ecologică promovează o economie circulară, iar pentru 80 % dintre aceștia, producția ecologică asigură o utilizare responsabilă a energiei și a resurselor naturale. Pentru 78 % dintre participanți, ea promovează neutralitatea emisiilor de dioxid de carbon, permite adaptarea la o climă în schimbare și contribuie la reducerea poluării aerului.

Mai mult de două treimi dintre respondenți au fost întru totul de acord cu afirmația că ar trebui să se promoveze utilizarea durabilă a apei în agricultura ecologică și înlocuirea plasticului din ambalaje. Investițiile mai mari în cercetare și inovare și menținerea rețelelor de ferme ecologice au fost sprijinite în egală măsură. Mult mai puțini respondenți au fost întru totul de acord cu sugestia de a se renunța la utilizarea factorilor de producție controversați, cum ar fi cuprul. În acest caz, doar 38 % dintre respondenți au fost întru totul de acord. Cu toate acestea, trebuie să se remarce faptul că susținerea fermă a acestei sugestii a fost cea mai mare în rândul respondenților care s-au identificat drept cetățeni și instituții academice/de cercetare.

S-a constatat un consens cu privire la faptul că „Pentru dezvoltarea sectorului producției ecologice, este necesară îmbinarea sprijinului din partea UE cu sprijinul din partea statelor membre, la care se adaugă inițiativele private”. Mai mult de 70 % dintre respondenți au fost întru totul de acord cu această afirmație, iar 23 % au fost de acord măcar într-o anumită măsură. Această afirmație este întărită de faptul că 84 % dintre respondenți nu au fost deloc de acord (63 %) sau nu au fost de acord într-o anumită măsură (21 %) cu ideea de a lăsa dezvoltarea sectorului producției ecologice pe seama pieței. Tiparele răspunsurilor sugerează că mai mult de jumătate dintre respondenți (59 %) consideră că principala responsabilitate pentru promovarea producției le revine autorităților naționale. Atunci când au fost întrebați ce alte acțiuni pentru consolidarea producției și consumului de alimente ecologice există, respondenții au sugerat reechilibrarea diferențelor de costuri dintre produsele convenționale și cele organice (36 de menționări), îmbunătățirea veniturilor și a condițiilor de lucru ale fermierilor (29) și au identificat nevoia de efectuare a cercetărilor pentru a se încuraja inovarea (23).

Figura 4. Dezvoltarea sectorului producției ecologice: sprijin public sau inițiativă privată?

De asemenea, respondenții au considerat că este importantă nevoia de a se acorda asistență fermierilor pentru a obține accesul la piețe ca mijloc de a sprijini sectorul producției organice (15), de a se îmbunătăți biodiversitatea din ferme (13), de a se susține în continuare fermierii

în perioada de conversie (11) și de a se efectua cercetări cu privire la impactul agriculturii ecologice (11).

În ultimul rând, s-au menționat acțiuni suplimentare legate de educația privind agricultura ecologică (9), de sprijinul agriculturii la scară redusă (8) și de dezvoltarea de servicii de consiliere agricolă (5) și s-au exprimat îngrijorări cu privire la puterea distribuitorilor cu amănuntul (6).

ANALIZĂ COMBINATĂ A ÎNTREBĂRILOR ÎNCHISE/DESCHISE ȘI A DOCUMENTELOR DE POZIȚIE TRIMISE PENTRU CONSULTAREA PUBLICĂ CU PRIVIRE LA TEMELE ȘI LA ACȚIUNILE PROPUSE

În ceea ce privește diferitele teme din planul de acțiune, toate sunt susținute într-o măsură diferită de contribuțiile cantitative și calitative din consultarea publică:

- Toate cele 15 teme s-au bucurat de susținere sau de susținere fermă în răspunsurile cantitative. Dintre toate temele, au fost întâmpinate cu un grad de susținere puțin mai mic temele 1.1 „Promovarea logoului UE”; 1.4 „Prevenirea fraudei alimentare și intensificarea controalelor”; 2.3 „Sprijinirea organizării lanțului alimentar” și 3.3 „Finanțarea cercetării privind alternativele la factorii de producție controversați”.
- Patru teme au fost menționate ca fiind aspecte relevante pentru planul de acțiune, mai ales în contribuțiile calitative (30 și mai multe documente de poziție și răspunsuri la întrebări deschise): temele 1.1 „Promovarea logoului UE”; 1.2 „Promovarea cantinelor ecologice și o mai mare utilizare a achizițiilor publice ecologice”; 2.1 „Încurajarea conversiei, a investițiilor și a schimbului de bune practici” și 2.3 „Sprijinirea organizării lanțului alimentar”.
- Alte teme evidențiate în câteva contribuții calitative (între 15 și 29 de documente de poziție și răspunsuri la întrebări deschise) se referă la temele 1.5 „Îmbunătățirea trasabilității”; 2.4 „Consolidarea prelucrării la nivel local și în volume reduse și încurajarea circuitelor comerciale scurte”; 3.1 „Dezvoltarea biodiversității genetice” și 3.2 „Reducerea amprentei de carbon”.

În ceea ce privește diferitele acțiuni din planul de acțiune:

- Cele mai multe dintre cele 22 de acțiuni (41 de subacțiuni) s-au bucurat de susținere sau de susținere fermă în răspunsurile cantitative. Pentru trei acțiuni, nu a fost disponibilă nicio informație cantitativă. În răspunsurile calitative, celor 41 de subacțiuni li s-au atribuit grade diferite.
- Susținerea generală pentru toate acțiunile a fost cea mai fermă pentru axa 3. Puțin peste jumătate dintre subacțiunile din axa 1 au beneficiat de o susținere fermă în răspunsurile cantitative. Majoritatea subacțiunilor din axa 2 au beneficiat de o susținere fermă.
- Pentru două dintre acțiuni, nu s-a furnizat nicio informație prin intermediul contribuțiilor cantitative: acțiunea 13, „luarea măsurilor de sensibilizare și furnizarea unor informații mai bune despre certificarea în grup”, și acțiunea 15, „conceperea măsurilor pentru agricultura ecologică axate, în special, pe aspectele de gen și sociale”. Cu toate acestea, respondenții au menționat aspecte ale ambelor acțiuni în documentele de poziție.
- Contribuțiile calitative au furnizat un număr variabil de trimiteri la cele 41 de acțiuni. Două subacțiuni au primit numeroase contribuții calitative (între 22 și 33 de documente de poziție și răspunsuri la întrebări deschise): subacțiunile 2a, „alocarea unui buget politicii de promovare a produselor agricole, utilizarea sa pentru sensibilizarea consumatorilor și stimularea cererii”, și subacțiunea 9b, „asigurarea celei mai eficiente utilizări a noii PAC în vederea sprijinului”.

- S-a făcut trimitere la alte patru (sub)acțiuni în unele contribuții (între 12 și 22 de documente de poziție și răspunsuri la întrebări deschise): 1c, „identificarea evenimentelor cu scopul informării cu privire la produsele ecologice”; 9a, „analizarea circumstanțelor și nevoilor statelor membre”; 15, „conceperea măsurilor pentru agricultura ecologică axate, în special, pe aspectele de gen și sociale” și acțiunea 20 „finanțarea cercetării privind alternativele la factorii de producție controversați”. La celelalte 35 de (sub)acțiuni s-a făcut trimitere în câteva contribuții sau nu au fost menționate deloc (cel mult 11 documente de poziție și răspunsuri la întrebări deschise).

Răspunsurile calitative au furnizat, de asemenea, mențiuni suplimentare privind acțiunile propuse în planul de acțiune. Respondenții au propus idei de acțiuni și de subacțiuni. În același timp, respondenții au trimis contribuții cu privire la modul concret de implementare a diferitelor acțiuni și subacțiuni.

Respondenții și-au exprimat păreri diferite cu privire la rolul distribuitorilor cu amănuntul în lanțul valoric ecologic. În ceea ce privește cererea și consumul în creștere de produse ecologice, respondenții au remarcat nevoia de a se garanta accesibilitatea din punctul de vedere al prețului a produselor ecologice pentru consumatori, în timp ce se garantează și profitabilitatea pentru producători, și nevoia de a se garanta accesibilitatea locală a produselor ecologice (de calitate). S-au menționat și alte acțiuni legate de structura rețelei de distribuție organice și de concurența în materie de prețuri și care solicitau măsuri de evitare a dezavantajării distribuitorilor cu amănuntul. De asemenea, certificarea a fost considerată un obstacol indirect în calea distribuției alimentelor ecologice.

În plus, aproximativ un sfert dintre respondenți și-au exprimat îngrijorări generale legate de aspecte menționate în proiectul de plan de acțiune pentru sectorul ecologic. Aceștia au menționat aspecte legate de strategii, de obiective și de monitorizarea acestora, de cadrul de reglementare pentru agricultura ecologică (de exemplu, consecvențe, excluderea anumitor produse), de opinii controversate privind contribuția agriculturii ecologice la problemele globale ce țin de durabilitate, de întrebări în legătură cu abordarea politică generală și de consumatori și cerere.